

NÄR SKOLPROBLEM NÄR SOCIALTJÄNSTEN – PERSPEKTIV PÅ SOCIALTJÄNSTENS UTREDNINGAR OCH INSATSER VID SKOLFRÅNVARO SOM ORSAK TILL OROSANMÄLAN

Åsa Backlund och Joakim Isaksson

Institutionen för socialt arbete, Stockholms universitet

Näst efter polisen är skolan den verksamhet som tillsammans med hälso- och sjukvård och tandvård gör flest orosanmälningar till socialtjänsten. Under 2022 stod skolan för ungefär en femtedel av anmälningarna och en orsak till orosanmälningar från skolan som tycks ha ökat betydligt är skolfrånvaro. Trots att skolresultat och sociala relationer i skolan är kända risk- och skyddsfaktorer för barns framtida utveckling så finns lite forskning om hur socialtjänsten förhåller sig till skolrelaterad problematik i samband med barnvårdsutredningar. Det faktum att skolfrånvaro är ett problem som ofta har komplexa orsaker gör också att gränsen mellan skolans ansvar och socialtjänstens ansvar när det gäller tidiga insatser inte är helt självklar och där olika förståelser av problemet också kan förekomma mellan olika aktörer. Samtidigt pekar forskning på vikten av tidiga åtgärder och att skolfrånvaro innebär risk för negativ utveckling på kort och lång sikt när det gäller skolprestationer, skolavhopp, hälsa och social problematik. I denna presentation redovisas preliminära resultat från en studie av socialsekreterares erfarenheter av och perspektiv på situationer där skolfrånvaro varit en anledning till orosanmälan till socialtjänsten för ett barn/ungdom. Studien är en del av forskningsprogrammet ”Barnets färd genom den sociala barnvården” och bygger på fokusgruppsintervjuer med socialsekreterare (n=16) från fyra av åtta stockholmskommuner som ingår i programmet. För att få en konkret uppfattning av socialsekreterarnas perspektiv så användes under intervjuerna bl.a. två olika fingerade fall på orosanmälningar som socialsekreterarna fick förhålla sig till och diskutera sinsemellan om hur de skulle ta sig an anmälan, deras handlingsutrymme i ärendet, liksom deras möjligheter att kunna erbjuda insatser från socialtjänsten. Preliminära resultat som kommer att presenteras handlar om socialsekreterarnas erfarenheter av och perspektiv på problemens karaktär, deras syn på socialtjänstens ansvar och möjlighet till insatser i relation till skolfrånvaro, samt upplevelser av samverkan med andra aktörer i dessa ärenden. Resultaten kommer diskuteras med utgångspunkt i institutionella principer som vägleder svensk social barnvård, samt teoretiska begrepp kopplade till organisationsteori.

Nyckelord: Skolfrånvaro, socialtjänst, social barnvård, samverkan